

क्षादिशिल्पानि पित्रा सृष्टानि मे पुरा KATHIS. 29, 42. BHIG. P. 3, 31, 19. 11, 5, 8. — 9) *anwenden, gebrauchen*: वसिष्ठविक्रितां वृद्धं वित्तविवर्धिनीम् M. 8, 140. सर्वोपायान् 7, 214. RĪGĀ-TAR. 4, 125. वस्त्वत्तरं किमपि 2, 52. — 10) *hängen —, befestigen an*: स्कन्धदेशे ऽसृजत्तस्य स्रजम् MBH. 3, 2218. wohl fehlerhaft für ऽसृजत्. Vgl. *स्रज-सर्ज* 6), व्यव-, समव- und समा-सर्ज. — *स्रद्यत्ति* MBH. 13, 7447 fehlerhaft für *स्रद्यत्ति*, wie die ed. Bomb. liest. — 11) *das partic. सृष्ट hat noch folgende besondere Bedd. a) verbunden mit; = युक्त H. an. 2, 101. MND. f. 30. तिलसृष्टं (so ed. Bomb.) न चास्मीयात् MBH. 13, 5025 (तिलसृष्टं ed. Calc.) voll —, erfüllt von; = बद्धल AK. 3, 4, 41. (सृष्टं oder सृष्टा st. सृष्टिर् zu lesen). = प्रचुर H. an. = प्राय MND. सृष्टा गौरिः केदारपांसुभिः bedeckt mit R. 5, 19, 4. रौद्रेण कर्मणा erfüllt von so v. a. nur daran denkend Spr. (II) 6021. कृतेन तेन मरुता (बलेन) R. 3, 60, 32. — b) fest entschlossen zu vgl. सर्ग 9), = निश्चित AK. H. an. (निश्चित fehlerhaft). MND. वनवासाय R. 2, 30, 29 (= निश्चित Comm.). 40, 4 (= अनुमत Comm.). — c) = भूषित AÉΛA im ÇKDa. — d) सृष्टानुवाक्यावपयम् MĀK. P. 18, 52 vielleicht fehlerhaft für स्पृष्टा तु वा. — Vgl. देवसृष्ट, प्रजापति, शक्र.*

— *desid. सिस्नति P. 7, 2, 75, Schol. 1) zu schlendern beabsichtigen*: नाराचान् HARIV. 5066. — 2) *zu schaffen beabsichtigen; med.: प्रजाः कृताः 9, 17, 13, 7. act. BHIG. P. 1, 6, 31. 10, 22. 3, 8, 33. 9, 34. — Vgl. सिस्नात fg.* — *स्रति 1) über Etwas hin —, vorbei gleiten: सृजानमति मेप्यः RV. 9, 8, 5. पवित्रम् 10, 7, 25. — 2) hinüberschaffen: स्रज्ज्वरान् ĀCV. ÇA. 2, 3, 9. fgg. °सृष्ट fortgeschlendert KAUC. 90. — 3) vorübergehen lassen, loslassen; bewilligen, erlauben; act., seltener med. AV. 4, 16, 6. 10, 5, 15. 15, 12, 2. fgg. (vgl. ĀPAST. 2, 7, 15). 16, 1, 1. fgg. AIT. BA. 3, 42. स्रो प्रणयेत्यतिसृजेत् ĀCV. ÇA. 1, 12, 12. 5, 11, 1. GRH. 3, 10, 8. स्रति तं सृजेति यो ऽतिसृज्यः ÇAT. BA. 1, 9, 2, 2. ब्रह्मपातिसृष्टः 12, 6, 4, 38. LĪTJ. 1, 8, 10. RV. PAIT. 15, 13. KAUSH. UP. 1, 2. Jmd von Etwas befreien, entbinden; mit doppeltem acc.: स्रति मा सृजेन्म (वरम्) KĀTROP. 1, 21. aufgeben, fahren lassen: कामान् 2, 3. — 4) zukommen lassen, verleihen, gewähren, schenken MBH. 4, 331. वृत्तं द्विजायातिसृजेत् 13, 3450. स्रतिसृज्य (= प्रतिज्ञाय Comm.) ददानीति R. 2, 18, 28. MĀK. 175, 4. राघवाय तनयाम् RAAGH. 11, 48. 12, 27 (s. Corrig.). VIKR. 15. BHIG. P. 3, 20, 50. — 5) med. darüber —, als etwas Höheres erschaffen ÇAT. BA. 14, 4, 2, 23. 26. — Vgl. स्रतिसर्ग fg. — *caus. med. sich Erlaubniß (Urlaub) erbitten bei (acc.): उपविष्टमतिस्सर्जयेत् ĀCV. ÇA. 1, 12, 11. 2, 3, 10.**

— *स्रयति vorbeilassen AV. 10, 5, 15. 16, 1, 5.*

— *समति Jmd entlassen, verabschieden KĀIND. UP. 1, 11, 8.*

— *स्रनु 1) entlassen, entsenden: स्रपुः RV. 10, 66, 8. aus der Hand —, loslassen ÇAT. BA. 3, 6, 2, 19. 9, 2, 7. 4, 1, 2, 17. 4, 5, 21. ÇĀIKH. ÇA. 17, 13, 12. — 3) überlassen, schenken R. 1, 75, 12. — 4) hinterher —, nach einander schaffen, med. und act. MBH. 12, 7534. BHIG. P. 3, 5, 47. 6, 9, 24. 10, 10, 31. schaffen nach (acc.): भूतान्यन्वसृजत्सप्त दत्तादीस्तु प्रजापतीन् MBH. 10, 774. ÇAT. BA. 6, 1, 2, 20. अनुसृष्टं nach MAHĪD. nach einander geboren (Gegens. संसृष्ट) VS. 24, 16. — Vgl. स्रनुसृष्ट.*

— *स्रयन्तु in Erfahrung bringen: °सृज्य HARIV. 1440 nach der Lesart der neueren Ausg. statt °सृज्य der älteren.*

— *स्रप, °सृष्टा रणाञ्जिरात् so v. a. zogen sich zurück von R. 7, 32, 48.*

VII. Theil.

— Vgl. स्रयसर्जन.

— *व्यप schlendern: नाराचान् MBH. 8, 2717. abwerfen: वासः 3, 16104.*

— *स्रपि darauf werfen, hinzufügen: einen Soma-Stengel TS. 3, 2, 2, 1. 6, 4, 4, 4. 6, 9, 1. पवित्रे प्रस्तरे ÇAT. BA. 1, 8, 4, 44. उत्सुकम् 2, 4, 3, 24. तृणं बर्हिषि 3, 2, 4, 14. 5, 3, 4, 21. beimengen: गोषु गाः LĪTJ. 3, 3, 4. श्राव्ये 8, 3, 14. 9, 12, 12. med. 6, 17.*

— *स्रभि 1) auslassen für (acc.): स्रभि त्वा पूर्वपीतये सृजामि सोम्यं मधु RV. 1, 19, 9. 8, 45, 22. एते वामभ्यसृजत् सोमाः 1, 135, 6. zum Zwecke von (acc.): तैर्भगा 9, 62, 1. 63, 25. in oder auf Etwas: कृत्वाञ्च 88, 6. 106, 12. 10, 98, 5. AV. 4, 27, 4. AIT. BA. 5, 7. — 2) loslassen zum Lauf u. s. w.: ते देवा स्रयसृज्यत् ÇAT. BA. 4, 1, 2, 5. 14, 1, 4, 12. (स्रयिः) श्राव्यधीर्भिसृष्टः RV. 10, 91, 5. AIT. BA. 2, 25, 4, 8. °सृष्ट dem man gewähren liess, dem man die Erlaubniß zu Etwas gegeben hat R. 5, 60, 6. — 3) entlassen, von sich geben: वाचा — स्रभिसृष्टया HARIV. 4480. — 4) überlassen, hingeben, gewähren, verleihen: तेनाभिसृष्टाः — यामा स्रेते — पूजार्थमप्यसृष्ट्यम् R. 1, 9, 63 (61 GONN.). R. GONN. 2, 17, 15. 35, 48. 78, 22. श्राभिसृष्टं दुःखं सुखं वा BHIG. P. 5, 1, 15. स्रभिसृष्ट्याभिषेकं ते पुनः प्रत्यवगृह्णता so v. a. zusagen R. GONN. 2, 20, 15. वरद्वयम् 34, 23. स्रभिसृष्टं पुरा राज्ञो भर्तृता वरम् 23, 20. भरतायाभिसृष्टाः स्म योत्राय पशवो यथा anheim —, in die Gewalt gegeben 45, 29. — 5) losgehen auf Jmd, anfallen: प्राच्या त्रियमभ्यसृजत् ÇAT. BA. 14, 9, 4, 2. — Vgl. स्रभिसर्ग (in den Nachträgen) und °सर्जन.*

— *स्रव 1) schlendern, abschiessen (Pfeile, Blitze u. s. w.); ausschütten RV. 4, 27, 3. 6, 75, 16. 7, 46, 3. AV. 1, 3, 9. 4, 6, 7. TS. 6, 2, 2, 2. वाक्सायकान् Spr. (II) 6018. वृष्टिम् RV. 5, 62, 3. KATHIS. 46, 91. स्रव्युषि Thränen vergossen R. 7, 68, 8. BHIG. P. 10, 46, 28. वीर्यम् seinen Samen entlassen 9, 20, 36. स्रप्सु बीजम् hineinwerfen —, hinein thun in M. 1, 8. स-मुद्रे मत्स्यम् MBH. 3, 12769. स्रवसृष्ट herausgestossen, herausgedrängt (aus dem Mutterleibe) BHIG. P. 3, 31, 23. प्रादनखावसृष्टमन्मः herabgeträufelt 1, 18, 21. तच्चरणावसृष्ट herabgefallen 4, 4, 16. — 2) loslassen, freigeben; fahren —, fallen lassen; hingeben, überliefern: सर्तवे सिन्धून् RV. 2, 12, 12. स्रयो स्रच्छा समुद्रम् 6, 30, 4. 1, 24, 13. गाः 6, 43, 3. पप्रुरवसृष्टः 10, 4, 3. 28, 11. 65, 12. 91, 14. 108, 5. स्रव त्मना सृजत्तं पिन्वत्तं धियः 1, 151, 6. 174, 4. AV. 5, 27, 11. VS. 20, 45. मा नो स्रयो ऽर्चं सृजो स्रघायं RV. 1, 189, 5. 2, 3, 10. कृविः 1, 13, 11. AV. 6, 26, 1. KĀTJ. ÇA. 6, 3, 5. LĪTJ. 4, 3, 14. GONN. 3, 10, 25. KAUC. 14. AIT. BA. 4, 13. प्रापान् seinen Geist aufgeben MBH. 12, 88. क्रोधम् 5, 1822. वैरम् 6, 5848. schenken, gewähren: प्रापानवसृजामि ते MBH. 3, 3052. — 3) entsenden, entlassen: सुपेशंसं मावं सृजत्यस्तम् RV. 5, 30, 13. वृक्तुम् 10, 85, 13. AV. 14, 2, 52. fg. TS. 2, 4, 3, 1. स्रवासृजत् जिन्नयो न देवाः abgedankt hatten die Götter wie Greise RV. 4, 19, 2. स्रवासृजः प्रस्वः entbinden 10, 138, 2. AV. 1, 11, 3. — 4) ablösen so v. a. nachlassen, vergeben: स्रवं द्रुघानि पित्र्या सृजा नः RV. 7, 86, 5. — 5) hervorbringen, erzeugen, bilden: वातं व्यजनेन HARIV. 7087. कैमपण्डम् BHIG. P. 3, 20, 14. — 6) hängen —, befestigen an: गुरो यो मे मृतसर्वमवासृजत् MBH. 1, 1973. wohl fehlerhaft für स्रवासृजत् vgl. सर्ज 10), व्यव-, समव- und समा-सर्ज. — Vgl. स्रवसर्ग fg. und रुद्रावसृष्ट. — *caus. partic. स्रवसर्जिता nach dem Comm. = विसृष्टवती (sc. माम्) verlassen —, im Stich gelassen habend R. 7, 56, 23.**

— *स्रत्यव loslassen, die Freiheit geben: धेनुं सवत्साम् R. GONN. 2, 83, 87.*